

Četnický sbor v ozvěnách minulosti a větrech budoucnosti

Štěpán Kořínek*

DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2025.12.2.101-115>

Abstrakt:

KOŘÍNEK, Štěpán: *Četnický sbor v ozvěnách minulosti a větrech budoucnosti*. V letošním roce byl na Slovensku zaveden četnický sbor, který má představovat autonomní ozbrojený sbor plnící zákonné úkoly v mezích svěřených pravomocí. Četnictvo bude figurovat vedle Policajného zboru a Vojenskej polície. Pojem četnictva nutně evokuje historické souvislosti vztahující se až do doby Československé republiky, kde četnický sbor sehrával klíčovou úlohu při potírání trestné činnosti a udržování veřejného pořádku. Z formálního hlediska se jedná o kvantitativní změnu bezpečnostně institucionálního aparátu Slovenské republiky, přičemž znovuzavedení četnického sboru je obhajováno jeho kvalitativní stránkou, kdy může silně přispět ke zvýšení bezpečnosti. Nehledě na skutečně přidanou hodnotu jeho reformovaného „oživení“, která se projeví až postupem času, je třeba věnovat této reálii kýženou pozornost. Česká republika se naopak vydala jiným směrem, když došlo k rozšíření pravomocí Vojenské policie, namísto zavedení dalšího bezpečnostního sboru, což lze označit za prostou kvalitativní změnu. Tento příspěvek tak má za cíl představit novou právní úpravu zavádějící nový ozbrojený sbor v podmínkách Slovenské republiky, jakož i podnítit další odborné debaty a empirické výzkumy. Příspěvek je rozdělen do třech částí. První část přináší historický exkurz k četnictvu v dobách Československa. Druhá část se věnuje představení „nového“ četnického sboru v SR. Třetí část byla zaměřena na rozšíření pravomocí Vojenské policie v ČR, a to jako ve smyslu komparace českých a slovenských změn.

Klíčová slova:

Četnictvo, četník, Slovensko, vojenská policie, armáda, voják

The Gendarmerie Corps in the Echoes of the Past and the Winds of the Future

Abstract:

KOŘÍNEK, Štěpán: *The Gendarmerie Corps in the Echoes of the Past and the Winds of the Future*. This year, a gendarmerie corps was introduced in Slovakia, which is to represent an autonomous armed corps fulfilling legal tasks within the limits of the entrusted powers. The gendarmerie will figure alongside the Police Corps and the Military Police. The term gendarmerie necessarily evokes

---

* JUDr. Mgr. Bc. Štěpán Kořínek - asistent soudce Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích; externí doktorand Univerzita Mateja Bela, Právnická fakulta, Katedra trestného práva, kriminologie, kriminalistiky a forenzných disciplín, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3973-3805>

historical contexts dating back to the time of the Czechoslovak Republic, where the gendarmerie corps played a key role in combating crime and maintaining public order. From a formal point of view, this is a quantitative change in the security and institutional apparatus of the Slovak Republic, while the reintroduction of the gendarmerie corps is defended by its qualitative aspect, when it can strongly contribute to increasing security. Regardless of the real added value of its reformed „revival“, which will only become apparent over time, this reality needs to be given the desired attention. On the contrary, the Czech Republic took a different direction when the powers of the Military Police were expanded, instead of introducing another security corps, which can be described as a simple qualitative change. This article aims to present a new legal regulation introducing a new armed force in the conditions of the Slovak Republic, as well as to stimulate further professional debates and empirical research. The article is divided into three parts. The first part brings a historical excursion to the gendarmerie in the times of Czechoslovakia. The second part is dedicated to the introduction of the „new“ gendarmerie corps in the Slovak Republic. The third part was focused on the expansion of the powers of the Military Police in the Czech Republic, as in the sense of comparing Czech and Slovak changes.

Key words:

Gendarmerie, gendarme, Slovakia, military police, army, soldier

Úvod

„My jsme ten národ veselých četníků, kdo má rád nás, vítán je nám vždy. Ve dne i v noci, podle zákoníku, v službu spějeme, ať leje a hřmí. Bratři drazí, dobrou shodu mějme, paži k paži, pomáhejme všem. Sláva nazdar si zapějme, čest je nám být četníkem.“ Soundtrack seriálu Četnické humoresky (2001-2003)

V generální rovině se návrh nového slovenského zákona orientuje na zvýšení odolnosti Slovenské republiky (dále jen „SR“) v oblasti obrany a bezpečnosti, a to vytvořením Národných obranných sil, přípravou a použitím vojáků v záloze, činností Žandárskeho zboru (dále jen „četnický sbor“ nebo jen „četnictvo“), ale i brannou povinností.¹ Bezpečnost státu je jeho fundamentální hodnotou, ale i stavem a funkcí, když se stát musí prostřednictvím svých orgánů a institucí zasadit o to, aby byl zajištěn jeho ničím nerušený chod, kterým se zasadí nejen o formální garanci základních lidských práv a svobod, ale i o jejich materiální naplňování. Stát je povinen poskytovat ochranu významným hodnotám a statkům před nebezpečím (ohrožením a poruchou) a dále udržovat či obnovovat zmíněný stav bezpečí, který je spoluutvářen bezpečností a pořádkem. V rámci bezpečnosti státu je třeba zajistit ochranu státního zřízení, veřejnou bezpečnost a pořádek, bezpečnost osob a majetku, mravnost, ale i třeba

---

1 Ust. § 1 odst. 1 návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

veřejné zdraví a další hodnoty a statky.² Vojenské ozbrojené sbory utvářejí bezpečnost státu od nepaměti, ale v současné době se jejich význam prosazuje i v rámci nebojové činnosti, a to jako vedlejší (asistenční) jednotky integrovaného záchranného systému.³

Na bezpečnosti státu participují bezpečnostní (ozbrojené, záchranné) sbory, které vykazují veřejnoprávní charakter, když jsou zpravidla zřízeny zákonem, jejich činnost je regulována veřejnoprávními předpisy a jejich zřizovatelem je stát, příp. územní samosprávný celek.⁴ V tomto smyslu mezi bezpečnostní sbory neřadíme armádu jako takovou, neboť pro tu budeme používat vlastní označení, a to ozbrojené síly. Nicméně i armáda může subsidiárně plnit úlohu (asistenčního) veřejného bezpečnostního sboru, když bude v určitých situacích povolána k plnění úloh jinak svěřených policii.⁵ Veřejné bezpečnostní sbory vystupují jako orgány moci veřejné (autoritativní – vrchnostenské), čemuž odpovídá jejich oprávnění k používání donucovacích prostředků, tj. vynucení si plnění zákonných povinností a zabránění porušování zákonů. Jak bylo výše zmíněno, tak veřejné bezpečnostní sbory se především starají o udržování veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, a to v pojmání *largo sensu*. Všechny jednotlivé sbory se tak mají v rámci svých kompetencí zasazovat o to, aby nebezpečí vůbec nevznikalo a pokud nastalo, tak bylo minimalizováno či eliminováno a pokojný stav restaurován.

Původní četnictvo, tak jak jej známe z naší historie, tj. od dob Habsburské monarchie až po Československou republiku (dále také „ČSR“), vzniklo odloučením od armádních struktur. Četnictvo tak představovalo vojensky organizovaný bezpečnostní sbor strážný sloužící k udržování veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku.⁶ Někdo označuje působnost četnictva za výkon veřejné bezpečnostní služby.⁷ Četníci byli nadáni celou řadou oprávnění, a to od pochůzkové služby až po provádění domovních prohlídek, zabavování věcí a zatýkání osob. Obecně se tradovalo, že četník by měl pečlivě pozorovat, a pokud by hrozilo nějaké nebezpečí či nezákonnost, tak zakročít k odstranění nebo nápravě. Četnictvo představovalo mezičlánek mezi tradičně pojímanou policií a armádou. Konečně takový průsečí charakter zůstává zachován i v plánovaném znovuzavedení četnického sboru v SR. Z historických zkušeností a pamětí víme, že četnictvo ztrácelo svůj význam a praktickou využitelnost s postupujícím přechodem k složkám tradiční policie. Tento vývoj však nebyl dokončen, a to v důsledku vypuknutí Druhé světové války, proto zde naše empirická reflexe končí. Co se týče období totality na území Československa, tak zde se inspirovat nemůžeme, protože došlo k úplnému odstranění četnictva,

---

2 MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023, s. 21-26.

3 ŠTEINBACH, M., ŠLESINGER, R. a kol. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer, 2024, s. 22.

4 PAVLÍČEK, V. a kol. *Ústavní právo a státověda. II. díl. Ústavní právo České republiky*. Praha : Leges, 2020, s. 1078.

5 NOVÝ, D. Právní aspekty mimořádného povolávání vojáků k plnění úkolů policie. In *Správní právo*, 2004, č. 5-6, s. 304-305.

6 Srov. ust. § 1 odst. 1 zákona č. 299/1920 Sb., o četnictvu.

7 KAČÍK, E., MAKAR, J. *Dejiny policie v evropském kontexte*. Bratislava : MEA 2000 (e-kniha), 2015, s. 27-29.

kteřé bylo nahrazeno sborem Veřejné bezpečnosti (zákon č. 149/1947 Sb., o národní bezpečnosti).

Četnictvo v dobách Československé republiky

Četnictvo bylo do zřízení Československé republiky převzato recepční normou z původní habsburské monarchie jako vojensky organizovaný strážní sbor, který byl podřízen přímo ministrovi vnitra. Po roce 1918 se tak četnictvo stalo jediným ozbrojeným sborem s organizovanou strukturou, vysokou disciplínou a kázní.⁸ V této době bylo československé četnictvo také řízeno Generálním velitelstvím. Samotnému ministrovi vnitra byla podřízena zemská četnická velitelství (typ. Praha, Brno, Bratislava). V další struktuře četnického sboru figurovala velitelství četnických oddělení, kterým byla podřízena okresní četnická velitelství. Posledním článkem byly jednotlivé četnické stanice, do jejichž působnosti spadal vždy určitý okruh obcí.⁹ Původně bylo četnictvo zařazeno pod záštitu Ministerstva národní obrany, ale později jeho působnost *de facto* byla podřízena Ministerstvu vnitra, později se tak stalo i *de iure*.¹⁰ U některých okresních velitelství byly vytvořeny zvláštní pátrací stanice, které se zaměřovaly na vyšetřování nejzávažnějších zločinů.¹¹ Českoslovenští četníci byli ve služebním poměru podle tehdejších zvláštních právních předpisů.¹² Nejen z tohoto bylo patrné, že četníci byli státními úředníky, proto i jejich případná pochybení při výkonu jejich služby *contra legem* zakládaly odpovědnost státu a právo poškozeného na náhradu škodu.¹³

Četnický sbor byl orgán politické státní správy, který byl podřízený ve výkonu služby bezpečnostně politickým státním úřadům, jenž se aktivně podílel na udržování veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti na celém území ČSR.¹⁴ Udržování veřejného pořádku a bezpečnosti se dělo v rámci výkonu služební činnosti četnictva, která bude rozebrána dále. Nicméně lze vzpomenout konkrétní aktivitu, kterou četnictvo v tehdejší době přispělo k veřejnému pořádku, a to sestavením soupisu všech československých Cikánů, čímž se bojovalo s tuláctvím.¹⁵ Služební činnost se rozdělovala na základní (obecnou), která zahrnovala zamezování trestné činnosti, vyšetřování a pátrání po

8 GALAŠ, R. *Československé četnictvo (1918-1929)*. Praha : Academia, 2019, s. 39.

9 Četnická stanice měla postavení úřadu (srov. rozhodnutí NS ČSR ze dne 23. 03. 1921, sp. zn. Kr II 47/21).

10 Nicméně určitá bezprostřednost velení armády (Ministerstva národní obrany) nad četnictvem zůstala zachována v době válečného stavu. In KAČÍK, E., MAKAR, J. *Dejiny policie v európskom kontexte*. Bratislava : MEA 2000 (e-kniha), 2015, s. 33-35.

11 VOJÁČEK, L., SCHELLE, K., KNOLL, V. *České právní dějiny*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008, s. 317.

12 MARTINEC, J. Bezpečnostní sbory v českém systému služebního poměru. In *Právní rozhledy*, 2023, roč. 31, č. 5, s. 158-162.

13 Rozhodnutí NS ČSR ze dne 17. 06. 1927, sp. zn. R I 483/27.

14 Rozhodnutí NS ČSR ze dne 10. 11. 1921, sp. zn. Kr II 367/21, ale i rozhodnutí NS ČSR ze dne 26. 04. 1922, sp. zn. R I 484/22.

15 SOUKUP, L. Snahy o regulaci tuláckého života Cikánů v prvním desetiletí ČSR. In *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2013, č. 1, s. 123.

pachatelích, obchůzková služba, ochranu osob a majetku a mnoho dalších činností, k nimž nebylo zapotřebí žádného povolení, neboť se jednalo o činnost *ex lege*.¹⁶ Vedle toho byla rozeznávána zvláštní služba, která se týkala výkonu zvláštních vrchnostenských nařízeních, včetně asistenční a eskortní služby. Z chronologického hlediska vzniku a postupného vývoje ČSR pozice četnictva slábla, když vyústila až ve stav, kdy byl výkon bezpečnostní služby ve státě rozdělen mezi četnictvo a policii (státní či komunální).¹⁷

Z historické reflexe lze vyvodit, že změny bezpečnostního aparátu ČSR kolidovaly se změnami tehdejší veřejné správy.¹⁸ Nehledě na jednotlivé působnosti státních bezpečnostních orgánů a sborů platilo, že četnictvo nedisponovalo procesní samostatností, když podporovalo státní zastupitelství a soudy.¹⁹ Militantní charakter četnictva byl v dobách ČSR velice intenzivní, byť byl dislokován vůči civilní rovině působnosti. Užší sepětí s armádními složkami se projevovalo např. v podobě zavedení četnických leteckých hlídek, když docházelo k nasazování vojáků k plnění úkolů četnictva. Jednalo se především o dozor nad dodržováním právních předpisů týkajících se leteckého provozu a jeho podmínek, jakož i ochranu svrchovaného vzdušného prostoru státu. Nadále byly četnické letecké hlídky povolány ke spolupráci s pozemními bezpečnostními složkami, a to např. při pronásledování nebezpečných či uprchlých osob. Neméně významnou úlohu sehrávaly i jako pomocná a záchranná služba při živelných pohromách a jiných událostech, ve kterých bylo zapotřebí podpořit pozemní jednotky a usnadnit tak jejich činnost.²⁰

V dobách první ČSR se četnictvo těšilo relativně silné autoritě, což se ovšem vázalo i k jednotlivým povinnostem četníků. Každý četník totiž musel zachovávat vážnost, slušnost a zdvořilost, když se zároveň musel vyvarovat nerozvážnostem a čemukoliv, co by snižovalo dobrou pověst a váženost celého sboru v očích veřejnosti. Neméně významnou byla skutečnost, že četník musel být neúplatný a pravdomluvný. Důraz na autoritu a veřejné povědomí se refleктоval i v tom, že četník nesměl být veřejně kárán za pochybení. Důstojnost četnického úřadu tak byla zajištěna striktními služebními podmínkami vztahujícími se k vystupování a jednání. Relativně náročná kritéria se vztahovala i k doplňování ozbrojených složek ČSR, proto i četnictva (odborné, fyzické a osobnostní předpoklady a jiné).²¹ Dokonce četník ani nesměl kouřit na veřejnosti a už vůbec nevstupovat do hostinců, nevěstinců a podobných podniků,

16 V rozhodnutí NS ČSR ze dne 03. 04. 1929, sp. zn. Zm I 744/28, bylo deklarováno, že četnictvo bylo oprávněno pátrat po hledaných osobách.

17 Jednalo se o dva sbory stráže bezpečnosti, a to uniformované a neuniformované, zřízené zákonem č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti (viz. GALAŠ, R. *Československé četnictvo (1918-1929)*. Praha : Academia, 2019, s. 41-42).

18 KAČÍK, E. *Polícia vo vývoji verejnej správy*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru, 1996, s. 57.

19 RŮŽIČKA, M. K otázce procesní samostatnosti policejního orgánu. In *Trestněprávní revue*, 2010, č. 2, s. 35-43.

20 SALÁK, P. *Nejen pro válečný konflikt (právní regulace nebojové činnosti armády v 18. – 20. století)*. Brno : Masarykova univerzita, 2013, s. 68-69.

21 KAČÍK, E. *Polícia vo vývoji verejnej správy*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru, 1996, s. 54.

pokud ovšem zrovna nevykonával služební činnost). Četník musel být vždy ustrojen do stejnokrojové uniformy a musel být řádně vyzbrojen.²² V dobách první ČSR se četnictvo skutečně těšilo značnému uznání a autoritě, což ovšem odráželo postoje a hodnoty celé společnosti, která byla dříve jinak smýšlející, zejména z hlediska morální kultivovanosti.²³

Renesance četnického sboru ve Slovenské republice

Návrh nového zákona přináší znovuoživení četnického sboru na území SR s tím, že oproti jeho historické podobě nutně nese koncepční změnu. Nově zamýšlený četnický sbor v SR nebude koncipován toliko kompetenčně autonomní, neboť v době moderních států a široce vnímané ochrany základních lidských práv a svobod, striktně vycházejících z mezinárodních závazků, stále platí, že kvazi-vojenské milice nejsou oprávněny k tomu, aby vykonávaly zcela autonomně exekutivní moc vůči civilnímu obyvatelstvu, s výjimkou válečného stavu či stanného práva. Koncepce slovenského četnictva má být taková, že bude při plnění dílčích úloh podléhat organizační, řídicí a kontrolní činnosti Policajného zboru SR či Vojenské policie SR.²⁴ Tomu odpovídá i široce pojatá oznamovací (informační) povinnost četnictva vůči Policii SR nebo Vojenské policii SR, pokud četník vykoná nějaké oprávnění vůči jednotlivým osobám. Zřízení četnického sboru bylo ohajováno potřebou ke zvýšení bezpečnosti v SR, jakož i potřebou „ulevit“ přetíženému Policajnému zboru, který se potýká s mnohými komplikacemi (nedostatek personálního aparátu aj).

Četnictvo se má spolupodílet na ochraně základních práv a svobod, zejména při ochraně života, zdraví, osobní svobody a bezpečnosti osob, jakož i na ochraně majetku. Dále se má podílet na zabezpečování veřejného pořádku, a to včetně jeho restaurace v případě porušení.²⁵ Za další významný úkol je možné považovat dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, a to ve vztahu k vojenským vozidlům či osobám.²⁶ Vedle toho bude četnictvo schopno i zabezpečovat kontrolu hranic SR a zajišťovat ochranu určených objektů. Všechny zmíněné činnosti má

22 Viz. rozhodnutí NS ČSR ze dne 10. 11. 2021, sp. zn. Kr II 367/21.

23 Veřejné mínění o četnictvu bylo v dobách ČSR silně ovlivněno rozhodnou částí společnosti, která měla nezkráslenou představu tehdejšími poměry o tom, co je nebo není veřejně pohoršlivé, vulgární, obscénní a tak dále (viz. TELEČ, I. Poctivost a důvěra, dobrá víra, dobré mravy, veřejná morálka a veřejný pořádek. In *Právní rozhledy*, 2011, roč. 19, č. 1, s. 1-6).

24 Ust. § 22 odst. 7 návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

25 Za udržování veřejného pořádku je možné uvažovat, optikou české praxe, prosazování zákazů sezení na určitých místech či objektech v rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (k tomu. nález ÚS ze dne 08. 01. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 30/18). Vedle toho však může představovat pro veřejný pořádek určité nebezpečí i to, že bude na svobodu podmíněně propuštěna osoba z výkonu trestu odnětí svobody (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 07. 2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57).

26 Obdobně tak, jakým oprávněním disponují příslušníci vojenské policie. Více viz. BERAN, T. *Dopravní přestupky v praxi*. Praha : C. H. Beck, 2025, s. 199.

vykonávat vedle Policajného zboru SR.²⁷ Ve vztahu k plnění úloh Vojenské policie SR se má četnictvo spolupodílet na zabezpečování disciplíny a pořádku ve vojenských objektech, prostorech a místech vojenských operací či akcí, jakož i při působení vojáků na veřejnosti. Dále má četnictvo pomáhat při ochraně vojenských objektů, konvojů, transportů, zbraní, střeliva, výbušnin a jiného vojenského materiálu a státního majetku, včetně provozování státních vozidel, vozidel ozbrojených sil cizího státu při průjezdu, vozidel NATO atd.²⁸

Skutečnost toho, že se četnictvo bude podílet na udržování veřejné bezpečnosti a pořádku není nová, protože i dnešní veřejné bezpečnostní složky (policie, vojenská policie) mají takové poslání. Jak bylo poukázáno, tak oba pojmy jsou právně neurčité, když se váží k rozličnému množství společenských činností a dění.²⁹ S trochou zjednodušení je však možné nalézt řadu pokusů o jejich definování, když se za veřejný pořádek považuje souhrn (ne)právních norem uplatňovaných na daném místě a v daném čase, jenž upravuje chování jednotlivců ve veřejném sféře. Vedle toho je veřejný pořádek i požadovaný a pokojný stav toho, co a jak má ve společnosti být.³⁰ V rámci zobecnění můžeme dojít k tomu, že veřejný pořádek představuje pokojný stav a respektování společenského řádu podle převládajících představ o klidném a spořádaném soužití komunity. Konečně lze souhlasit s tím, že udržování veřejného pořádku a bezpečnosti se neobejde bez nutných a přiměřených omezení, neboť prostor svobody vyžaduje limitační korektivy k předcházení a zabránění jeho zneužití.³¹

Četníci by měli mít celou řadu oprávnění, ale samozřejmě i povinností. Jako vůbec první oprávnění stojí zmíněno požadovat informace, které mají potenciál přispět k objasnění skutečností důležitých k odhalení přestupku či trestného činu a k zjištění pachatele. O obdržení informací musí četník vyhotovit úřední záznam, který později předá Policajnému zboru.³² Četník bude oprávněn požadovat prokázání totožnosti od jednotlivých osob, přičemž při odmítnutí k prokázání totožnosti se může obrátit s žádostí o součinnost na Policajný zbor. Četníci budou rovněž oprávnění

---

27 Ust. § 22 odst. 1 návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

28 Ust. § 22 odst. 2 téhož návrhu zákona.

29 Například český Nejvyšší správní soud provedl výklad tohoto pojmu v rámci staršího rozsudku ze dne 16. 05. 2007, č. j. 2 As 78/2006-64, ve kterém jej označil za normativní systém, na kterém je založena společnost v daném místě a čase, přičemž v sobě zahrnuje různé normativy (právní, politické, mravní, kulturní, morální, etické, estetické či náboženské), jenž jsou pro takovou společnost příznačně nezbytné.

30 VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2014, s. 18.

31 MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023, s. 21-26.

32 Toto lze považovat za charakteristický rys četnictva jako policejního sboru armádního typu, protože běžné vojenské útvary armád nejsou zpravidla pojímány jako orgány činné v trestním řízení, proto nemohou realizovat jednotlivé procesní úkony (trestněprávní), nejde-li samozřejmě o jejich vojenskou působnost (srov. usnesení VS v Olomouci ze dne 28. 01. 2021, sp. zn. 3 To 67/2020).

k zajišťování osob, pokud takové osoby budou svým jednáním bezprostředně ohrožovat chráněné zájmy či statky, nebo osoby přistižené in flagranti, stejně tak osoby v pátrání. Četníkem zajištěná osoba musí být bezodkladně odevzdána, podle mého názoru by bylo vhodnější užívat termínu předána, nejbližšímu útvaru Policajného zboru. Vedle toho budou četníci oprávněni k zajištění věcí, a to max. na dobu 90 dní. Nadále budou moct odjímat zbraně, podílet se na zabezpečování hranic SR, zakázat vstup na určené místo či setrvat na konkrétním místě a v neposlední řadě i zastavovat a kontrolovat dopravní prostředky v rámci dohledu nad silničním provozem.

Za určitých okolností budou četníci oprávněni užívat donucovací prostředky, jejichž taxativní výčet zákon obsahuje.³³ Zákon ponechává na samotném četníkovi, aby se rozhodl o tom, jaký donucovací prostředek použije v návaznosti na konkrétní situaci. Nicméně musí brát v úvahu dosažení účelu služebního zákroku tak, aby použitý donucovací prostředek a intenzita jeho použití nebyla zjevně nepřiměřená nebezpečnosti útoku.³⁴ Za zákrok se považuje zákonem stanovená a v jeho mezích vykonaná činnost, při níž dochází k bezprostřednímu zásahu do základních lidských práv a svobod. Použití donucovacího prostředku musí být bezodkladně oznámeno Policajnému zboru či Vojenské policii. Opět se jedná o adaptabilní kopírování povinností samotných policistů, neboť při použití služební zbraně mají povinnost učinit neodkladné úkony či opatření k tomu, aby mohlo dojít k řádnému objasnění oprávněnosti jejího použití.³⁵ Četnictvo jako ozbrojený sbor s polovojenským charakterem bude mít zcela odlišné funkce a silnější postavení od běžných vojenských asistencí, který vždy vedou jen k poskytování ochrany výkonu státní moci (veřejné správy), ale nikoliv k jejímu samostatnému výkonu.³⁶

Četníci budou mít celé kvantum povinností, a to od čistě obecných po ty specifitější. Za samozřejmé lze považovat, že četníci se musejí řídit právním řádem SR, ale i interními předpisy (povinnost respektovat zákony a jiné právní předpisy). Jako příslušníci bezpečnostního sboru budou povinni plnit příkazy a pokyny nadřízených útvarů a osob (povinnost podřídit se velení). V mnohých situacích budou rovněž povinni prokázat svoji příslušnost k četnictvu (povinnost prokázání). Už bylo řešeno, že četníci budou mít širokou oznamovací povinnost, a to samozřejmě i vůči podezření

---

33 Ust. § 35 odst. 1 téhož návrhu zákona mezi donucovací prostředky řadí hmaty, chvaty, údery, kopy, obušek, pouta, zbraň, úder střelnou zbraní, slzotvorný prostředek, hrozbu zbraní a varovný výstřel do vzduchu.

34 Takové východiska platila už v dobách ČSR, což plyne mj. z rozhodnutí NS ČSR ze dne 20. 09. 1929, sp. zn. Rv I 681/28, kdy soud konstatoval, že četník byl oprávněn užit zbraně teprve ve chvíli, kdy selhaly mírnější prostředky, přičemž zbraně muselo být užito co nejšetrnějším způsobem.

35 HABICH, L., STEIN, P., HLAVÁČOVÁ, K. *Policejní právo*. Praha : Wolters Kluwer, 2025, s. 155-156.

36 Klasická vojenská asistence znamená nasazení vojenských (armádních) jednotek a kapacit k vyžádané a potřebné výpomoci jiným státním složkám, typ. integrovaného záchranného systému. Mnohdy se tak děje proto, že asistenční přítomnost poskytuje náležitou vážnost, sílu a pomoc k efektivnímu dosažení cílů (viz. SALÁK, P. *Nejen pro válečný konflikt (právní regulace nebojové činnosti armády v 18. – 20. století)*. Brno : Masarykova univerzita, 2013, s. 24).

ze spáchání přestupku či trestného činu. Četnický sbor bude povinen spolupracovat s jinými orgány a sbory, typ. policií či vojenskou policií (povinnost spolupráce). Nadále budou obtěžkáni zakročovací povinností k ochraně chráněných zájmů a statků. Stejně jako tomu bylo za dob ČSR, tak četníci budou povinni zachovávat důstojnost a vážnost celého sboru. Jako příslušníci bezpečnostního sboru budou povinni poskytnout v případě potřeby první pomoc a zabezpečit lékařské ošetření. Ze stejného důvodu je bude tížit i povinnost poučovací. Mimo to budou mít i povinnost mlčenlivosti, evidenční povinnosti vážící se k jejich služebnímu poměru, povinnost k prohlubování kvalifikace, ale i povinnost k zachování náležité opatrnosti, aby nedocházelo ke škodám či újmám, jakož ani k bezdůvodnému obohacování. Porušení povinností četníka se oznamuje příslušnému útvaru Vojenské policie k dalšímu řízení.

Četnický sbor bude tvořen četníky, kteří budou mít postavení veřejných činitelů, čemuž odpovídá povinnost každého uposlechnout výzvu, pokyn, příkaz a jiný požadavek četníka, jakož i strpět výkon jeho oprávnění. Za organizační, technické, odborné a jiné zabezpečení činnosti četnictva bude odpovídat Vojenská policie SR, která rovněž povede neveřejný seznam četníků. Každému četníkovi bude náležet finanční příspěvek ve výši 3000 € za dvacet dní plnění úkolů četnictva (den plnění úloh četnického sboru činí jejich plnění v trvání 12 hodin). Jelikož budou četníci veřejní činitelé, tak stát nese odpovědnost za výkon jejich činnosti v podobě náhrady způsobené škody třetím osobám. V tuto chvíli bez ohledu na regresivní úhradu po konkrétním četníkovi.³⁷ Četníci budou prokazovat svoji příslušnost několika zákonem předpokládanými způsoby, a to buď polním vojenským stejnokrojem s identifikačním číslem, rukávovým označením ve stanovených barvách, ale i průkazem četníka a ústním hláškou „Žandári“.³⁸

Podtrhnutí polovojenského charakteru četnictva a jeho dichotomická oscilace mezi civilním a vojenským statusem je zdůrazněna tím, že četníkem se bude moci stát jen voják, nehledě na to, jestli v aktivním statusu (profesionální) nebo pasivním (záloha). Zákon předpokládá tři skupiny subjektů, kteří se budou moci stát četníky. Na prvním místě se bude jednat o profesionální vojáky, kteří úspěšně absolvovali odborné školení či výcvik realizovaný Vojenskou policií SR. V druhém případě se může jednat o slovenského občana, který ukončil služební poměr příslušníka Policajného zboru a zároveň je vojákem operačních záloh. Ve třetím případě se může jednat o občana SR ve služebním poměru příslušníka Policajného zboru, který současně zastává funkci vojáka pohotovostní zálohy.³⁹ V této souvislosti je třeba poznamenat, že se bude jednat o příslušníky vždy určité věkové kategorie, resp. věkové hranice tak, aby byla zajištěna a zachována funkční způsobilost daného sboru. Konečně i Evropský soud pro lidská práva v nedávné judikатурní praxi potvrdil, že maximální věkové

37 Srov. ust. § 78 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbere, v znení neskorších predpisov.

38 Ust. § 24 odst. 1 návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

39 Ust. § 22 odst. 3 návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

hranice pro vstup do policejních sborů jsou nediskriminačně přípustné, právě ze zmíněného důvodu.⁴⁰

Rozšíření pravomocí Vojenské policie České republiky

Vojenská policie je v ČR vymezena jako jednotný ozbrojený policejní sbor, který je součástí Ministerstva obrany, jenž je povolán k plnění úkolů policejní ochrany ministerstva, ozbrojených sil ČR, chráněných osob a objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu.⁴¹ Vojenská policie není samostatně autonomní organizační složkou státu, protože je nedílnou součástí Ministerstva obrany ČR. Ze strukturálního hlediska je složena z útvarů s celostátní působností a územní působností.⁴² Komentovaná literatura přitom uvádí, že vojenská policie je veřejnoprávním subjektem charakteru bezpečnostního sboru, když de iure není složkou ozbrojených sil se specifickou území, osobní a věcnou působností.⁴³ Působnost vojenské policie se vztahuje na vojáky v činné službě, příslušníky ozbrojených sil cizího státu a jejich případného civilního doprovodu⁴⁴, dále na osoby nacházející se v chráněných (vojenských) objektech či v jejich bezprostřední blízkosti, jakož i na další osoby podezřelé ze spáchání protiprávního činu (trestného činu či přestupku) na objektech či subjektech v působnosti vojenské policie, tj. s vojenským charakterem.⁴⁵

V ČR došlo s účinností od 01. 07. 2025 k novelizaci zákona o Vojenské policii, když došlo ke kvantitativně kvalitativnímu rozšíření jejích kompetencí a působnosti. Vedle mnoha minoritních změn (oprávnění k zajištění, odstranění a zničení věci)⁴⁶, stojí za výslovnou zmínku několik dále rozebraných. Na prvním místě je možné uvést nově zakotvené oprávnění k rušení provozu elektronické komunikace z vyšších důvodů, ale i třeba z důvodu vojenského cvičení. K této kompetenci se váže i sekundární informační povinnost, kdy je Vojenská policie povinna informovat Český telekomunikační úřad, Národní úřad pro kybernetickou bezpečnost, jakož i vybrané složky integrovaného záchranného systému. Toto nové oprávnění vojenské policie bylo dozajista inspirováno totožnou úpravou možnosti rušení takového provozu ze strany Policie ČR. Nutno dbát toho, aby bylo takové omezení učiněno v respektu zásady proporcionality, tj. v nezbytné míře a po nezbytnou dobu, aby nedocházelo k bezdůvodnému omezování takového provozu a tím k nepřipustným zásahům do

40 Rozsudek ESLP ze dne 26. 11. 2024 ve věci Ferrero Quintana v. Španělsko, stížnost č. 2669/19.

41 Ust. § 1 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.

42 MATES, P., ŠKODA, J., VAVERA, F. *Veřejné sbory*. Praha : Wolters Kluwer, 2011, s. 25; nebo MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023, s. 46.

43 ANDRÁŠEK, M., DRÁŽDANSKÝ, R. F. *Zákon o Vojenské policii. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2024, s. 1-12.

44 KUDRNA, J. *Právní aspekty zajišťování bezpečnosti státu (Rizika, výzvy a možnosti řešení)*. Praha : Wolters Kluwer, 2023, s. 149-154.

45 Ust. § 3 zákona o Vojenské policii.

46 Jedná se o bezprostřední zásah oprávněného orgánu, který je realizován za dodržení zásady subsidiarity. Viz. MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023, s. 161-164.

garantovaných práv.⁴⁷ Z důvodu toho, že se jedná o citelný zásad do lidských práv a svobod, stejně jako intenzivní narušení běžného chodu společnosti, tak lze očekávat i zvláštní kontrolní mechanismy, jak je tomu i u tohoto oprávnění ve vztahu k PČR.⁴⁸

Za další významnou kompetenci je možné považovat využití bezpilotních systémů a zamezování provozu takových zařízení, když hovoříme o tzv. dronech. Stejně jako je tomu u oprávnění PČR k využívání bezpilotních systémů (dronů), tak i u vojenské policie lze očekávat, že budou sloužit k různým bezpečnostním kontrolám, odhalování a dokumentaci protiprávních jednání, pátrání po jednotlivcích (podezřelí, uprchlí), ale i třeba hlídková a monitorovací činnost. Ve vztahu k PČR se toto oprávnění odůvodňuje adaptabilní potřebou související s rozmachem využívání těchto systémů širokou veřejností a jejich dostupností.⁴⁹ Tato potřeba si vyžádala posilování kompetencí bezpečnostních sborů k zamezení provozu takových systémů, pokud představuje hrozbu pro chráněné společenské hodnoty a statky.⁵⁰ Neméně významnou kompetencí zůstává možnost vstoupení do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek ze zákonných důvodů (typ. při pronásledování osoby).⁵¹ Oprávnění ke vstupu do obydlí ze zákona vymezených důvodů bylo opětovně inspirováno analogickou úpravou pro PČR.

Vojenská policie se má starat o pořádek a bezpečnost ozbrojených sil státu, typ. armády, z hlediska interního fungování a externího působení. Osobní působnost vojenské policie dopadá v primární rovině na profesionální (aktivní) vojáky, ale může pojmout i civilní část obyvatelstva, pokud se bude nacházet ve vojenském prostoru či manipulovat s vojenským materiálem či zařízením.⁵² V praktické rovině se může nedovolené nakládání s vojenským materiálem dotýká i úzké skupiny civilního obyvatelstva, a to v případě dispozice s vojenským střelivem (munice).⁵³ Vojenské střelivo, které bývá zvláštním označením odlišeno od běžně dostupného střeliva se může dostat do dispozice civilního obyvatelstva přes vojáky z povolání. Společenská škodlivost takového jednání se promítá do toho, že dochází ke zpronevěře se státním majetkem⁵⁴, ale i potencionálnímu ohrožování životů a zdraví těch, kdo by takové

---

47 ŠTEINBACH, M., ŠLESINGER, R. a kol. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer, 2024, s. 74.

48 Zvláštní kontrolu nad mj. rušením provozu elektronických komunikací vykonává Poslanecká sněmovna ČR, když se *de facto* jedná o zvláštní výkon činnosti veřejné správy (viz. VEDRAL, J. Hledání hranic mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. In *Správní právo*, 2023, roč. 56, č. 1-2, s. 99-103).

49 Možnost "Zamezení provozu bezpilotního systému" byla do zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v důsledku novelizace provedené zákonem č. 418/2021 Sb.

50 DVOŘÁK, M. Bepilotní letadla (drony) a oprávnění policistů k zamezení jejich provozu. In GŘIVNA, T., RICHTER, M., ŠIMÁNOVÁ, H. *Vliv nových technologií na trestní právo*. Praha : Auditorium, 2023, s. 285-291.

51 Ust. § 8a, 8b, 33a a 34a zákona o Vojenské policii, po novelizaci provedené zákonem č. 173/2025 Sb.

52 MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023, s. 67-69.

53 DVOŘÁK, J. *Nedovolené ozbrojování*. Praha : Wolters Kluwer, 2023, s. 11-16.

54 ŠTANCL, M. *Nakládání s majetkem státu*. Praha : Wolters Kluwer, 2020, s. 80-89.

střelivo užili, neboť může být bohatší na střelnou směs.⁵⁵ V takovém případě by rovněž spadalo do kompetenčního rámce vojenské policie, aby vyšetřovala a stíhala držení a nakládání s vojenskou municí tzv. „na černo“, když by takové jednání bylo klasifikovatelné jako nedovolené ozbrojování, a to neohledně na skutečnost, jestli je pachatel držitelem zbrojního průkazu.⁵⁶

Závěr

Z právního rámce „nového“ četnického sboru v SR nám jednoznačně plyne, že se jedná o kvantitativní změnu, když dochází k rozšíření bezpečnostních sborů, a to namísto toho, aby stávající sbory (Policajný zbor, Vojenská policie) byly kvalitativně novelizovány tak, jak se tomu stalo v ČR. Snaha o nalezení řešení vztahujícího se k administrativně technickým komplikacím provádějícím policii (Policajný zbor) v podobě nedostatku personálu tím, že bude zřízen samostatný sbor spolupodílející se na řadě oprávnění s policií, který bude moc být personálně obsazen z řad aktivních vojáků či příslušníků bezpečnostních složek ve výslužbě, má svoji racionální logiku. Nicméně to, jestli se projeví jako skutečně přidaná kvalitativní hodnota či nikoliv, zůstává otázkou do budoucna.

Nová podoba četnického sboru v SR má dozajista své historické kořeny sahající do doby první Československé republiky, kde četnictvo sehrávalo klíčovou úlohu jako bezpečnostní ozbrojený sbor. Minimálně zůstal zachován kvazi-vojenský charakter četnictva, když se jeho příslušníci mohou stát jen aktivní vojáci, nebo vybraní příslušníci ozbrojených sborů ve výslužbě. Tento charakter četnictva se váže i ke skutečnosti, že jakýkoliv zásah do práv civilního obyvatelstva podléhá oznamovací povinnosti vůči běžné policii. Uvažoval-li bych v intencích termínu „*znovuoživení*“ či „*renovovaného obnovení*“ četnického sboru, tak musím dojít k závěru, že nové četnictvo se oproti tomu starému přeci jen podstatně odlišuje v mnoha dílčích znacích (kompetence, struktura aj). Stejně jako lze nalézt celou řadu odlišujících znaků mezi „*starým*“ československým četnictvem a „*novým*“ slovenským četnictvem, tak nelze přehlédnout i menší či větší podobnosti. Z psychologického hlediska četnictva jako sboru, který se bude nacházet na pomezí policie a vojenské policie lze mít také za to, že se bude možná v určitých případech a situacích těšit větší míře autority.

Namísto toho, aby Česká republika zřídila další bezpečnostní sbor, tak se vydala cestou rozšíření pravomocí jednoho ze stávajících, a to Vojenské policie. Z tohoto důvodu můžeme hovořit o kvalitativní změně sledující zvýšení bezpečnosti v ČR. Za současného stavu není možné dojít objektivního vyhodnocení toho, jestli byl slovenský nebo český přístup vhodnější, neboť k tomu bude třeba empirického zkoumání na podkladě praktických zkušeností a ukazatelů. Oba modely však mají své výhody i nevýhody, když pouze jen každodenní praxe ukáže na racionálnější volbu. Kvantitativní přístup projevující se v institucionálním rozšíření stávajících bezpečnostních sborů na Slovensku, tj. zřízení Četnického sboru, jakož i ten kvalitativní projevující se rozšířením pravomocí vojenské policie, nese silný potenciál

55 BARTOŠEK, J., BAČKOVSKÁ, M. *Zbraně a střelivo*. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 201-203.

56 Usnesení NS ČR ze dne 21. 12. 2022, sp. zn. 3 Tdo 874/2022.

využití vojenských (armádních) kapacit na civilní účely. Je nepochybné, že oba modely povedou ke zvýšení bezpečnosti obou států, ale v rozdílné formě. Zároveň si oba modely vyžádají zvýšené náklady na svoji činnost, ať už faktické zřízení nového sboru, tak posílení toho stávajícího. Jak stojí uvedeno i v názvu tohoto příspěvku, tak slovenské četnictvo je ozvěnou minulosti a větrem budoucnosti.

Literatura:

- ANDRÁŠEK, M. – DRÁŽDANSKÝ, R. F. 2024. *Zákon o Vojenské policii. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2024. 181 s. ISBN 978-80-7400-965-5.
- BERAN, T. 2025. *Dopravní přestupky v praxi*. Praha : C. H. Beck, 2025. 220 s. ISBN 978-80-7400-964-8.
- BARTOŠEK, J. – BAČKOVSKÁ, M. 2021. *Zbraně a střelivo*. Praha : C. H. Beck, 2021. 254 s. ISBN 978-80-7400-843-6.
- DVOŘÁK, J. 2023. *Nedovolené ozbrojování*. Praha : Wolters Kluwer, 2023. 112 s. ISBN 978-80-7676-603-7.
- GALAŠ, R. 2019. *Československé četnictvo (1918-1929)*. Praha : Academia, 2019. 353 s. ISBN 978-80-200-3016-0.
- GRĚVNA, T. – RICHTER, M. – ŠIMÁNOVÁ, H. 2023. *Vliv nových technologií na trestní právo*. Praha : Auditorium, 2023. 437 s. ISBN 978-80-87284-95-7.
- HABICH, L. – STEIN, P. – HLAVÁČOVÁ, K. 2025. *Policejní právo*. Praha : Wolters Kluwer, 2025. 200 s. ISBN 978-80-7676-606-8.
- JONÁK, J. 2004. Četnictvo, policie a právo v roce 1931. In *Kriminalistický sborník*, 2004, roč. 48, č. 3, s. 47-53.
- KAČÍK, E. – MAKAR, J. 2015. *Dejiny polície v európskom kontexte*. Bratislava : MEA 2000 (e-kniha), 2015. 591 s. ISBN 978-80-560-0291-9.
- KAČÍK, E. 1996. *Polícia vo vývoji verejnej správy*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru, 1996. 141 s. ISBN 80-8875-194-2.
- KUDRNA, J. 2023. *Právní aspekty zajišťování bezpečnosti státu (Rizika, výzvy a možnosti řešení)*. Praha : Wolters Kluwer, 2023. 212 s. ISBN 978-80-7676-689-1.
- MACEK, P. – UHLÍŘ, L. 1999. *Dějiny policie a četnictva II. Československá republika (1918-1939)*. Praha : Police History, 1999. 230 s. ISBN 80-902670-0-9.
- MALÝ, K. a kol. 2010. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*. Praha : Leges, 2010. 640 s. ISBN 978-80-87212-39-4.
- MARTINEC, J. 2023. Bezpečnostní sbory v českém systému služebního poměru. In *Právní rozhledy*, 2023, roč. 31, č. 5, s. 158-162. ISSN 1210-6410.
- MATES, P. – ŠKODA, J. – VAVERA, F. 2011. *Veřejné sbory*. Praha : Wolters Kluwer, 2011. 384 s. ISBN 978-80-7357-572-4.
- MATES, P. – VAVERA, F. – ŠKODA, J. – SLABÝ, A. 2023. *Veřejné sbory v České republice*. Praha : Leges, 2023. 408 s. ISBN 978-80-7502-650-7.
- NOVÝ, D. 2004. Právní aspekty mimořádného povolávání vojáků k plnění úkolů policie. In *Správní právo*, 2004, č. 5-6, s. 296-316. ISSN 0139-6005.
- PAVLÍČEK, V. a kol. 2020. *Ústavní právo a státověda. II. díl. Ústavní právo České republiky*. Praha : Leges, 2020. 1160 s. ISBN 978-80-7502-468-8.
- RŮŽIČKA, M. 2010. K otázce procesní samostatnosti policejního orgánu. In *Trestněprávní revue*, 2010, č. 2, s. 35-43. ISSN 1213-5313.

- SALÁK, P. 2013. *Nejen pro válečný konflikt (právní regulace nebojové činnosti armády v 18. – 20. století)*. Brno : Masarykova univerzita, 2013. 238 s. ISBN 978-80-210-6519-2.
- SOUKUP, L. 2013. Snahy o regulaci tuláckého života Cikánů v prvním desetiletí ČSR. In *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, 2013, č. 1, s. 117-132. ISSN 0323-0619.
- ŠTANCL, M. 2020. *Nakládání s majetkem státu*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 188 s. ISBN 978-80-7598-693-1.
- ŠTEINBACH, M. – ŠLESINGER, R. a kol. 2024. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer, 2024. 320 s. ISBN 978-80-7676-830-7.
- TELEČEK, I. 2011. Poctivost a důvěra, dobrá víra, dobré mravy, veřejná morálka a veřejný pořádek. In *Právní rozhledy*, 2011, roč. 19, č. 1, s. 1-6. ISSN 1210-6410.
- VANGELI, B. 2014. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2014. 461 s. ISBN 978-80-7400-543-5.
- VEDRAL, J. 2023. Hledání hranic mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. In *Správní právo*, 2023, roč. 56, č. 1-2, s. 96-107. ISSN 0139-6005.
- VOJÁČEK, L. 1997. Československé četnictvo. In *Historický obzor*, 1997, roč. 8, č. 5-6, s. 123-128. ISSN 1210-6097.
- VOJÁČEK, L. – SCHELLE, K. – KNOLL, V. 2008. *České právní dějiny*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. 684 s. ISBN 978-80-7380-127-4.
- ZEMANDLOVÁ, L. 2009. Policia a četnictvo na našom území v rokoch 1848-1918 (historicko-právne aspekty). In *Policijná teória a prax*, 2009, roč. 17, č. 2, s. 74-80. ISSN 1335-1370.

Právní předpisy a judikatura ČR, včetně zahraniční judikatury

- Nález ÚS ze dne 08. 01. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 30/18.
- Rozsudek ESLP ze dne 26. 11. 2024 ve věci Ferrero Quintana v. Španělsko, stížnost č. 2669/19.
- Rozsudek NSS ze dne 16. 05. 2007, č. j. 2 As 78/2006-64.
- Rozsudek NSS ze dne 13. 07. 2023, č.j. 2 Azs 285/2022-57.
- Usnesení NS ČR ze dne 21. 12. 2022, sp. zn. 3 Tdo 874/2022.
- Usnesení VS v Olomouci ze dne 28. 01. 2021, sp. zn. 3 To 67/2020.
- Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 173/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Právní předpisy a judikatura SR

- Vládný návrh zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, v znení neskorších predpisov.

Právní předpisy a judikatury ČSR

- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 23. 03. 1921, sp. zn. Kr II 47/21.
- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 10. 11. 1921, sp. zn. Kr II 367/21.

- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 26. 04. 1922, sp. zn. R I 484/22.
- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 17. 06. 1927, sp. zn. R I 483/27.
- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 03. 04. 1929, sp. zn. Zm I 744/28.
- Rozhodnutí NS ČSR ze dne 20. 09. 1929, sp. zn. Rv I 681/28.
- Zákon č. 165/1920 Sb., o zřízení státních policejních úřadů.
- Zákon č. 299/1920 Sb., o četnictvu. (ve znění min. zákona č. 28/1928 Sb.)
- Zákon č. 230/1922 Sb., o sborech stráže bezpečnosti.

Summary: The Gendarmerie Corps in the Echoes of the Past and the Winds of the Future

The article discusses the newly established gendarmerie in the territory of the Slovak Republic, which supplements the existing security forces. From a retrospective view, this is not a novelty in our area, as the gendarmerie had a central position in ensuring protection and security in the early days of the Czechoslovak Republic. The first part of the article presents the historical functionalities of the gendarmerie in the territory of the former First Republic, while the second part is devoted to the analysis of the new legal regulation introducing the gendarmerie in the Slovak Republic, including their partial competencies and scope. The last part is dedicated to presenting a different approach in the Czech Republic, which did not establish another security force, but strengthened the competencies of the military police. The aim of the article was to introduce the new security force, including reflection on the (dis)advantages in terms of quality and quantity.

JUDr. Mgr. Bc. Štěpán Kořínek
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Právnická fakulta, Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky
a forenzných disciplín
Komenského 20
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika
e-mail: sKorinek@seznam.cz

Obsah článku podlieha licenci Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY (Štěpán Kořínek).